

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z. M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Zato ka ljubimo.

Na vnoga pitanja, na vnoga granjanja, na vnoga vočimetanja, na vnoge zamere i špote, je naš odgovor edenisti: zato ka ljubimo.

Zato davamo vö naš list, ar ljubimo po božoj zapovedi svoje ljudstvo. Zato karamo, ar je ščemo greha, nesreče obvarovati. To je pa lübezen. Zato pišemo v dühi Kristušovom, čeravno se zamerimo, ar ljubimo Boga, ki nam zapovedava, da vse na njegovo čast včinimo.

Nas boli, gda vidimo, ka je naše ljudstvo v velkoj meri iz svoje negdašnje pobožnosti samo ešče obod obdržalo, srdiko, jedro je pa zgübito vu viheraj denesnjega časa. I ar je ljubimo, je rešili ščemo. Rešitve pa zvün Boga ne. Zato diha naš list Kristušovoga düha, naj se ga znova napije naš narod i bo pali tisti, kak je negda bio: pravi pobožen krščanski narod. Ne vidi se to v nogomi, ka bože reči tüdi objavlam, ka nemamo, kak plitvi listi, same frlice i posvetne reči. Mi to zato delamo, ar verjemo, ka düša vse prevaga i prekosi. Zato pa, kda vu sveckom pomagamo, z najpotrebnejšega se ne spozabimo i se tüdi ne smemo. Lübezen to zahteva.

Če nas ne bi vodila lübezen, bi si zgučali: stari smo, počivali mo, naj ljudstvo ide v svojo pogübo, če nešče bogati. A ar ljubimo, pera ne püstim z trepetajoče roke, naj samo rešimo, ka se da rešiti. Če samo ednoga jednoga izseljenca obdržimo s svojimi listi na pravoj poti, je ne bilo zaman naše delo, je naša lübezen v obilnosti poplačana, ar je edne jedine düše vrednost več kak celi svet, vredna je samoga Boga.

Kda delamo vnogi brezplačno pri naših listaj noč no den i pri tom deli vidimo, kak podpihava sovraštvo naše ljudstvo z lažmi, z špoti v naročaj gizde i nevoščenosti, naj od naših listov odstopi; i kda vidimo, ka to večkrat boga i ide v kraj od nas: k nerednim veselicam, k društvam, štere vse poznajo, samo Boga ne; — te zajoče naše ranjeno srce: „Ljudstvo moje, ka sam ti včino ali z čem sam te razžalostio, odgovorni mi.“ A ljubiti ne henjamo, dale lščemo zgüblene ovce, dokeč je ne najdemo.

Gda nam sotrudnikom pod noge tisti mečejo polena, ki bridko tožijo, kak se naš narod pokvarja, prosimo svetlost za te, naj sprevidijo, ka so širečoj se pokvarjenosti v velikoj meri ravno oni krivi, ki proti domačim listom delajo, ar podirajo tam, gde bi zidati mogli, ar v življenji preisküšen hrast za vrbo držijo, sebe, ki življenja še posküsil ne so, pa za hrast. A vrba se te potere, gda se narod na njo obesi po vnohom kriči, obdržati ga ne more. Hrast žalostno gleda vu te prepad i naj se te ne širi, znova zazeleni i vabi vse tiste, ki ljubijo, da pomagajo. Lübv sotrudnikov, vrelih naročnikov je hrast, samolübbe neprijatelov našega tiska je vrba.

Smo povedali i znova jasno povemo, da nema lübezni do svojega ljudstva v tistoj meri, kak jo red lübezni zahteva, ki domačih listov ne podpira, ki je ne priporača, ki samo drüge, čeravno dobre širi, z domačih se pa spozabi. Red lübezni zahteva, da svoje domače liste, Novine, M. List v prvij vrsti priporačamo i samo poleg njih drüge dobre liste. Ki se toga ne drži, ga boža sodba nikdar ne bo nagradila za dobro vrejeno lübezen, boža pravičnost de pa terjala od njega račun, zakaj se je borio proti katoličanskom listom. Bog gleda najme na düha, ne pa na jezik, na hasek svoje časti, ne pa na prizadevanje: potegniti vse na edno kopito, čeravno trpi pri tom njegova dika i zveličanje düš. Lübezen veže i nikdar ne razdira. Ki lübi, bo vezao naše ljudstvo, ne je pa razklaio, bo čüvao tisto, ka je je obdržalo vu veri, i v jakosti, pa tüdi v narodnosti, kak

Občinske volitve.

Skoron den za dnevom čtemo po časopisaj, da se v najrazličnejših krajaj naše banovine vršijo občinske volitve. Splošne občinske volitve, za vse občine bodo skoro, v jesen, gda preteče triletna doba županovanja dozdašnjim županom i občinskim odbornikom, šteri so bili zvoljeni pri zadnjih splošnih občinskih volitvaj. Te volitve, štere se po ništernih občinaj zdaj vršijo, to so pa izredne volitve, gda je oblast iz posebnih vzrokov razrešila ništerne dozdašnje občinske odbore i razpisala nove volitve. Vzrokov za razpust dozdašnjih občinskih odborov je v glavnom troje i tej so:

1. Če se izvrši sprememba dozdašnje občine, to je, da se na priliko združita dve dozdašnjivi občini, ali se pa ništerne vesnice odtrgajo od edne občine i prikapčijo k drügoj, ali pa da se edna občina razdeli v več samostojnih občin, te se po predpisaj zakona morajo v tej spremenjenih občinaj v trej mesecaj izvršiti nove občinske volitve.

2. Če so se pri zadnjih občinskih volitvaj vršile velke nepravilnosti i je na takši način dobila občinsko

upravo v svoje roke takša sküpina ljudi, šteri v istini niiti od daleč nemajo za sebov večine volilcov tiste občine. To se je v vnoh krajih naše banovine zgodilo. Vsi znamo, da so se v ništernih občinaj vršile občinske volitve tak, da je že naprej bilo določeno, što bo župan i što občinski odborniki. Če je pa što s tem ne bio ravno zadovolen, so se njemi pa protili, da zgübi službo, ali agrarno zemlo, ali pa celo, da ga zaprejo, če nede šo volit tistoga župana, šteri edini je bio naprej določeni, da sme gradati župan. V ednoj občini se je celo zgodilo, da je nikši velki gospod sam prišao v to občino te, gda so se vršile občinske volitve i povedao ljudem, da smejo voliti samo tistoga kandidata, šteroga je on določo, da postane župan. Če pa drügoga zvolijo, te pa tisti nede potrjeni za župana, nego dobijo mesto župana komisara. Na takši način mammo dnes več takših županov, šteri v ljudstvi pa pri volilcaj nemajo nikšega zavüpanja i je ščista prav, če zdajšnja oblast takše volitve razveljavi i razpiše nove volitve, ali pa spoj postavi mesto

zdajšnjega odbora, novi občinski odbor, šteri ma većino volilcov za sebov.

3. Občinskomi odbori sme oblast odvzeti posle i postaviti popunoma novi občinski odbor, tüdi tam, gde odbor z občinskim imanjom tak gospodari, da je to v škodo občini pa občanom. Banovina na takše pritožbe zavolo nepravilnih volitev ali pa zavolo slaboga gospodarstva zadevo preišče, nato pa postavi začasno novi odbor, šteri potom pripravi vse i izvrši nove občinske volitve. Tüdi v našoj krajini je već takših občin, gde je ljudstvo z dozdašnjim občinskim gospodarstvom popunoma nezadovolno.

Kak pri državnoj upravi, tak tüdi pri občinaj vala pravilo, da je sloboda najbolša. Če so občinske volitve slobodne i tajne, te je dana mogočnost, da si zvolimo za voditele občin resan najbolše i najsposobnejše može. Če nam pa župane drügi postavljajo i to takše župane, štere mi neščemo meti i šteri ne delajo za nas, nego samo za sebe, te trpimo škodo samo mi i je nezadovolnost med ljudstvom čiduže vekša. Zato pa zahtevamo tüdi za občine slobodo i pravico!

Kmeta bi radi rešili...

Prva leta po bojni smo največ gučali i pisali od agrarne reforme. Terjali smo, naj tistomi dajo zemlo, što jo obdelavle, to je kmetom i polskim delavcom.

Komaj se je rešilo to pitanje, se je prikradlo v Slovensko krajino novo strašilo: *kmeti dugovje*.

Rešitev agrarne reforme je bilo prilično žmetno opravilo, ar so meli lastniki zemle, grofje, moč i prijatele. Oni so branili svoje s pametjov i s pesnicov. Borba se je končala na te način — kak v staroj pripovesti: nasitila se je koza i ostalo je zelje... Rane, te za naš siromaški narod ne ednake borbe, so ešče ne zaceljene, pa glejte — novi dnevi so prinesli nove težave, nova pitanja, nove borbe. Komaj smo odpravili zemle-lačne kmete, že išče svojo pravico nova, pa ne mala sküpina ljudi — *dugov sili kmetje*... Znamo, kda pride pod štamp ta razpravica, pitanje kmetiskih dugov „reši“ vlada gospoda Stojadinovića, ali itak ne bo škodilo, če našemi malomi človeki po domače razložimo to strašilo, štero ma resan strašno ime „kmeti dugovje“.

Če bi pitao svojega staroga znanca, očo Martina iz Törnišča, ka se to pravi „dug“, — bi na široko odprli vüsta i pokazali ostanke nekda mladih i močnih zobov. Smejali bi se v odgovor, ar tak mislijo oni, i tak misli njuv vñukec, Drašak, ka ime „dug“ tak dobro pozna staro i mlado, kak dobro je znala gospoda iz Lendave — ge se dobijo najlepše pečene mörške ribe. „Dug je to“, bi povedali oča Martin, „da nekaj küpiš, si isposodiš — pa ne plačaš včasi; obečaš pa z rečjov, ali s svojim podpisom, ka za dobleno vrednost — če Bog da... plačaš te i te den... telko i telko...“ „Dužnik“ teda prevzeme nikšo „vrednost“, peneze, melo, gvant, punčul, zemlo, maloga gučeka itd. i za to vrednost samo obeča „protivrednost“, plačilo. *Dužnik je te ne zadnji človek*, ar dužniki zavüpano vrednost, zavüpa-

najvekši pripomoček novoga časa: bo čüvao obstoij njegovih listov.

Lübiti ne more, ki v drügom lübezni ne pripoznava. Ar jo mi pripoznavamo v vsakom človeki, zato smo vabili i vabimo vse k naročitvi, širjenji i k sodelüvanji naših listov.

Zato ka ljubimo.

nje pa je znamenje vrednoga, poštüvanoga človeka. Čigani ne zavüpano nikaj, ali samo malo, zato ma samo malo, ali pa — nikaj poštenja. Delavci zavüpano trgovca za življenje potrebno blago, ar misli, kda dobi na konci tjedna, meseca plačo i potem svoj dug poravna, za dobleno vrednost dá svojem *vüpniki* — to je človeki, šteri njemi zavüpa vrednost, pošteno plačilo. Kmeti tüdi zavüpano sosed, hranilnica, država, ar mislijo, ka plača svoje duge, kda oda silje, telico, ali za odajo pripravljenoga krmlenika. Tak je ta reč, zato pa naj ne misli človek — šteroga je s kratkov pametjov kaštigao Bog, ka je „dužnik“ zaničavana vreden človek. Dužnik že s svojim imenom pove, ka je vreden zavüpanja, ka je poštüvana peršona. *Dužniki so teda ljudje, šteri zaslužijo, ka bi se tak gučalo i pisalo od njih, kak to zaslužijo poštenjaki*.

Drügo pitanje je, če so *vüpniki* tüdi poštüvanja vredni ljudje, ali ne? Včasih... so, pa ne vsikdar!

Vüpnik postane tisti, ki ma nekšo vrednost, štero zavüpa svojem bližnjem brez toga, ka bi včasi dobo plačilo. *Pošteni vüpniki* zavüpano svojo vrednost bližnjem zato, ka bi njemi pomagali v sükešini, ne pošteni vüpniki pa zato, samo zato, ka bi svojega bližnjega oskübli; to se pravi, *ka bi za zavüpano vrednost spravili nezaslüženö vekšo vrednost*. Če jaz zato dam svojog deklü 100 dinarov, naj se pošteno obleče, ka ne postavi v nevarnost od Boga zavüpano zdravje svojega tela i ne želem od nje na konci meseca več, kak samo posojenih 100 dinarov — sem pošten vüpnik. Če njej dam 100 dinarov zato, ka bi v novom obleči šla s svojimi pajdašicami na veselico i terjam od nje samo 100 dinarov, sem že menje pošten vüpnik, mojo pomoč lejko po svoje sodijo, obsodijo, pametni ljudje i Bog. Če njej dam peneze zato, ka bi šla na nepotrebno veselico i terjam na konci meseca za posojenih 100 dinarov 20 dinarov več, sem vreden same obsodbe po človečoj i božoj postavi, sem istina vüpnik ali ne pošten vüpnik.

Ne pomaga nikše zavijanje, istina je bila, istina je i istina bo, *ka je dužnik vreden vekšega poštüvanja*, ar če ne vživa zavüpanja, — ne more postati dužnik. Za vüpnika to ne vala, ar vüpnik je povprek povedano takši

človek, šteri ma njemi ne potrebne dobrine, štere lejko zavüpa — po svojoj najbolšoj sodbi — zavüpana vrednim ljudem. Znam, za med vüpniki tüdi takši ljudje, šteri so sami dužniki, tej zavüpano *izposojene dobrine* drüгим s tem namenom, ka bi nekaj zaslužili. Takši vüpniki so „kšeftarje“, najslabša vrsta vüpnikov, to so ljudje, šterim gleda i mora gledati na prste človeča i boža postava... Da, tak je ta reč, zato rešavlemo, ali ščemo rešiti *kmetiške dužnike*, menje pa mislimo na kmetiške vüpnike...

Zmotno bi bilo mišljenje, ka je vsaki dužnik poštenjak. Bog ne daj, ka bi kaj takšega trdili, ar je znano mladim i starim, ka so med dužniki tüdi obsodbe vredne čarne düše. Ali itak — već lübezni i vekšega poštüvanja je vredna sküpina dužnikov, tüdi slabih dužnikov, ar je većina slabih med njimi samo zato dobila čarno düšo, ar je mela opravilo z nepoštenimi vüpniki.

Od poštenoga do ne poštenoga vüpnika je duga... jako duga vrsta vmesnih ljudi; med dužniki pa poznamo samo poštene i nepoštene. Če plačaš svoj dug, to je — če povrneš vüpniki prevzeto vrednost v dogovorjenoj obliki, — si pošten dužnik, če ne, že nemaš pravice do toga imena. Če daš, kaj si obečao dati, si pošten, če ne daš, si ne pošten dužnik, ar kak dužnik maš samo edno obveznost: vrniti moraš izposojeno vrednost v dogovorjenoj meri i obliki. No, in če pomislimo, ka smo načeloma na strani dužnikov, potem — kda mislimo na kmečke dugé, na kmetiške dužnike — mislimo na tiste dugé, šteri se morajo poravnati i na tiste dužnike, šteri morajo poravnati svoje dugove. Reševalec kmetiskih dugov ne sme i ne more misliti na takšo rešitev, štera bi rešila to pitanje na te način, ka naj dužnik ne plača, to je, naj se iz poštüvanoga, zavüpanja vrednoga človeka spremeni v slaboga dužnika, šteromi ne moremo zavüpati i šteri ne zasluži poštüvanje svojega bližnjega.

Kmet, dužnik, če iščeš takšo stranko, štera te naj reši na te način, ka ti ne bode trbelo plačati — si za blodo s poti poštenosti; i ti stranka, ali zapelivec, šteri praviš, — da kmet, dužnik — ne plačaj svojih dugov — si služabnik peklensčka, loviš düše za zasluženo pogüblenje. (Dale)

NEDELA

prva po sv. Treh Kralaj.
Svetek sv. Držine.

Berilo iz pisma sv. apoštola Pavla Kološanom (3, 12-17.) Bratje! Oblečite si kak izvoljenci boži, sveti in ljubeni, pristrčno smilenje, dobrotljivost, poniznost, milobo, potrpežljivost; prenašajte eden drugoga in si odpustajte, če ma što na kom kaj grajati, kak je Gospod vam odpustio, tak tudi vi; na vse to pa oblečite lubezen, ki je vezalje popolnosti. In mir Kristušov naj kraljuje v vaših srcaj, k šteromi ste bili tudi vi pozvani v ednom telu, in zahvalni bodite. Reč Kristušova naj v obilnosti prebiva med vami; v vsaj modrosti eden drugoga včite i opominajte, i s psalmi, slavospevi pa duhovnimi pesmami zahvalno prepevajte Bogi v svojih srcaj. I vse, ka delate v reči ali dejanji, vse napravite v imeni Gospoda Jezusa in po njem zahvaljite Boga i Očo.

*
Sv. Evangelij po sv. Lukači (2, 42-52). Gda je Jezus dopunu dvanajst let in so šli po navadi svetka v Jeruzalem in so se po končanih svetkaj povrnoli, je ostano dečak Jezus v Jeruzalemi in njegovi starši so to ne v pamet vzeli. Ar so mislili, da je pri rodbini, so šli en den hoda in so ga iskali med rodbinov in poznanci. In kda ga neso najšli, so se povrnoli v Jeruzalem in so ga iskali. Po treh dnevaj so ga najšli v cerkvi, gda je sedo sredi med učitelji, jih poslušao in spita-
vao. I vsi, ki so ga čuli, so strmeli nad njegovoj razumnostij in njegovimi odgovori. Kda so ga starši zaglednoli, so se zavzeli in njegova mati njemi je pravila: „Dete, zakaj si nama to včino? Gledaj, tvoj oča in jaz sva te z žalostjov iskala.“ In jima je pravo: „Ka sta me iskala? Ali sta ne znala, da moram biti v tom, ka je mojega Očca? Toda njeva sta ne razmila, ka njima je pravo. In vrno se je z njima in prišeo v Nazaret in jima je bio pokoren. In njegova mati je vse to ohranila v svojem srci. Jezus je pa napredjuvao v modrosti in starosti in milosti pri Bogi in pri ludeh.

*
Bog je postavio v nazaretskoj sv. družini lepo peldo, kak morejo zakonski v lubezni i vernosti živeti. Nemremo si misliti, ka bi se sv. Jožef i Marija gda svadila. Vej nas sv. vera vči, ka je bila Marija brezi vsakoga greha celo življenje i sv. Jožefa sv. Duh imenuje *moža pravičnoga*. Pač sta mogla zavolo siromaštva dosta pretrpeti, pomenkanje hrane i zaničavanje ljudi jiva je trlo, pa sta zato ne bila razburkana. S trdim delom sta si služila vsakdenešnji krüh, v méri živela, molila i sta mela zmérom veselo, zadovolno srce.

Či pa pogledamo zdaj po krščanskih družinah, ka opazimo? Istina, ka nešterne družine srečno i zadovolno živejo. Pa je takših malo. Zakaj? Zakonca sta najbrž nikdar ne mela med sebov svete lubezni, mesena lubezen pa je hitro minola. Rože so se osipale, samo trnje je ostalo. Den za dnevom svaja, preklinjanje. Den za dnevom tečejo skuze, bridke skuze žalosti i kesanja, sovraštvo se kühä v njihovom srci, iz šteroga je že davno minola vsa prava lubezen. V celoj družini vlada žalost. Gnesden je takših družin dosta.

Znova poglednimo v nazaretsko hižico k sv. družini, kak vršita Marija i Jožef svoje dužnosti do maloga dečka Jezusa. Znala sta, ka je to Dete dar boži, zato sta mela za njega veliko skrb. On jima je bio vretina vsega veselja.

Kak lepa pelda je to za stariše, ki majo deco. Ali si morete kaj lepšega misliti, kak stariše, ki majo svojo deco za dar boži pa jih tudi tak vzgajajo. Že v mladosti jim vcepijo v srce strah boži, je čuvajo pred slabim, sami jim davlejo najlepši vzgled svetoga, krščanskoga življenja.

Pa hodmo zdaj v nešterne družine. Kak brezbožni, nemarni, zaničajni so nešterni stariše do svoje dece. Vse jim dovolijo, ka želejo. Ne pomislijo, ka njim zna škoditi. Samo, da se navčijo, ka jim trbe za te svet, potem mislijo, ka je že vse doseženo. Deca rastejo, rastejo, pa se ne navčijo, nikše sramežljivosti, nikše dostojnosti, ne vejo dobro moliti, skrb za dušo jim je deveta briga. Pred decov si, stariše vse dovolijo. Ne pomislijo, ka tudi deca majo oči, vühä, možgane.

Da se na sveti vse zboljša, je potrebno, da se krščanske družine pobošajo. Može naj nasledjujejo s. Jožefa, žene Marijo, deca pa dete Jezusa.

Politični pregled.

Domachi.

Naše Novine so neodvisne.
To smo že ponovno povdarili i to znova povdarjamo. Naše Novine so list za širjenje krščanske kulture v okviru večnostnih načel Katoliške cerkve i za narodno i gospodarsko napredovanje naše krajine i našega ljudstva. Gledeč na politiko stojimo na stališči, da niti edno politično vodstvo v našoj državi ne sme delati proti interesom našega ljudstva i proti interesom Cerkve. Zato želimo stalno podpirati tisto politiko, štera dela v krščanskem duhi za telovne i duševne koristi našega naroda i našega ljudstva. V zdajšnjem časi podpiramo politiko našega slovenskoga voditelja dr. Korošca, zato, ka v njegovoj politiki vidimo i spoznamo tisto pravo politiko, štera ma stalno pred očmi duševno i telovno dobro našega naroda i našega ljudstva. Če pa tu i tam v naših Novinaj javno povemo, da smo z delom kakše osebe, skupine, ali oblasti, ne zadovolni, včinimo s tem samo svojo dužnost v obrambi našega naroda i našega ljudstva.

Nova stranka JRZ se po celoj državi lepo organizira i kak časopisi poročajo, bo proti konci februara izvedena organizacija po celoj državi v takšoj méri, da se bo v tom časi lahko že vršilo veliko strankino spravišče za celo državo v Belgradi. Na tom spravišči se bodo tudi sprejela končnovana pravila stranke.

Mesto v Italijo na Angleško.
Ar smo mi tudi med tistimi držažami, štere so henjale Italiji tržiti blago zavolo bojne v Abesiniji, zato smo zdaj od Anglije dobili dovoljenje, da bomo mesto v Italijo lahko izvažali nikelko več živine, posebno svinj, slanine, perotnine i belic zdaj na Angleško.

Blagajnični zapiski. Zavolo pomenkanja gotovine bo vlada, odnosno finančni minister v najkračšem časi dao v promet posebne bone po 5000 Din, 10.000 Din, 50.000 Din, 100.000 Din, 500.000 Din i 1.000.000 Din. Tej boni nam siromakom ravno ne pridejo preveč v roke, nego bodo itak dosta pomagali, ar bodo velke državne banke lahko s pomočjov teh bonov nikelko več penez dale raznim drugim menšim bankam i posojilnicam v državi. Bonov bo izdao g. finančni minister za pol milijarde dinarov i se bo nikelko v našem peneznom prometi le poznalo. Nej so pa to nikši novi papirnati penezi, nego samo pripomoček, da ljudstvo malo ležej do gotovine pride.

Svetovni.

Abesinci se junaško branijo.
Vse tak izgleda, da je Italija slabo računala, gda se je pripravljala na bojno z Abesinci. Diktator Italije, g. Mussolini, je gotovo mislo, da italijanska, dobro oborožena vojska, v ništerni mesecaj celo Abesinijo zavzeme, pa bo bojne hitro konec. Abesinci so pa od začetka skoro brez bojov puščali Italijane notri v svojo državo, samo ednok so se pa obrnoli proti Italjanom i je

začnoli nazaj potiskati. Dnes se morajo že Italjani braniti pred Abesinci, če neščejo zgubiti vsega tistoga, ka so dozdej z največšimi težavami i stroški pridobili. Abesinci so dozdej vzeli Italjanom več kak štirideset tankov, mnogo automobila, kanonov, pušk, municije, Italjani so pa od Abesincov drugo ne dobili kak edno, niti ne preveč veliko puščavsko pokrajino. Abesinska bojna se je zdaj že nekelko spremenila, da se zdaj Abesinci več samo ne branijo, nego Italjane napadajo i je nazaj potiskajo. Govori se pa, da se tudi Italjani pripravljajo na močno ofenzivo i se troštajo, da se njim naskori posreči premagati Abesince, na najvažnejših mestaj.

Bombe na rdeči križ. Abesinski casar Saile Selasije, se je pritožao na Zvezo narodov, da Italjani iz svojih aeroplanov mečejo bombe tudi na takše zgradbe, štere so znamenjuvane z rdečim križom. Tak so italjanski aeroplani pred novim letom z bombami porušili pri abesinskem mestu Dolo, holicno, štero je postavilo švedsko društvo rdečega križa. Kraj Dolo je precidaleč odzaja za frontov i tu so Švedi postavili poleg že nekše zidane hiše, več šatorov, gde so švedski zdravniki zdravili i obvezavali abesinske vojne ranjence. Na vsej hižaj i šatoraj so bili napravljeni velki rdeči križi, tak da se to dobro vidlo tudi iz aeroplanov. Po določilaj mednarodne pogodbe, se na takše zgradbe ne sme niti iz zraka, niti z zemle strelati, ar so v takši špitalaj samo ranjenci, šteri se itak nemrejo več bojuvati, i doktorje pa njihovi pomočniki, šteri se tudi ne vojskujejo, nego pomagajo nesrečnim ranjencom tak prijatelja, kak neprijatelja. Na staroga leta den so pa italjanski aeroplani napadnoli to bolnišnico i jo z bombami i s strelanjom iz strojnih pušk iz zraka popunoma vničili. Večina ranjencov je bila na mestu mrtva, tak tudi večina zdravnikov. Eden zdravnik, šteri je ravno ednoga ranjenca operirao, je bio na mestu mrtev pa tudi ranjenec, šteroga je zdravnik operirao.

V Italiji se pozna bojna. Da so Italjani slabo računali pri bojni z Abesincijov, se vidi tudi iz toga, da začne Italjanom doma že vse sfalivati, čiravno traja bojna z Abesinci komaj dobre tri mesece. Nej čüda, če novine pišejo, da Italijo z vsem vküp košta ta bojna na mesec v naši penezaj poldrugo milijardo dinarov. Zato so začnoli v Italiji že zdaj šparati. Meso se trži v celoj Italiji samo trikrat na tjeđen, mele že nišče nemre dobiti kelko bi šteo, nego se samo na kile davle vö, železo je samo ednok sfalilo v celoj Italiji i vnogi, šteri so začnoli hiše zidati, nemrejo naprej delati, zato, ka ne dobijo traverz pa železnih šlesi nindri. Papernatoga Italjanskoga peneza v drugih državaj zvüna Italije, več nišče nešče vzeti, nego morajo vsešerom vse v zlati plačati, zato je tudi za zlat velka ne-

vola v Italiji. Sploj se bojna v Italiji že zdaj močno pozna i italjansko ljudstvo je čüduže bole nezadovolno, posebno ešče, da je ljudstvo bojne nigdar ne štelometi.

Anglija i ves svet proti Italiji. Najbole ostro je nastopila proti Italiji zavolo abesinske bojne, Anglija. Anglija je bila tista, štera je v prvom redi delala na to, naj se Italija, zato, ka je krivično napadnola Abesinijo, kaznuje. Določila Zveze narodov predpisujejo, da če štera država, štera je kotrige Zveze narodov, neopravičeno napadne kakšo drugo državo, štera je tudi kotriga Zveze narodov, te morejo vse države, članice Zveze narodov pomagati napadenoj državi, tistoj državi, štera je pa bojno začnola, nesmi niti edna država z nikim pomagati. Po tej določilaj so vse države, članice Zveze narodov henjale skoro z vsov trgovinov z Italijov. Edino Vogrska i Austrija sta se nej šтели držati tej določb, nego zato sta sami jako dobro gori plačali. Zvozili sta najmre vnogo blaga v Italijo, od toga sta pa niti eno četrtino nej dobili plačano i sploj nevela, če ostanek gda dobita plačan. Italija je zdaj v velke škrípce prišla i se proti, da če bi države sklenole, da se tudi petrolej ne bi smeo voziti v Italijo, da bo povzročila bojno tudi v Evropi. Izgleda pa, da se druge države toga protenja ne bojijo ravno preveč.

Amerikanski prezident Roosevelt je na kongresi Združenih držav Amerike meo lepi govor, v šterom govori je nastopo proti tistim državam, štere so nigdar ne zadovolne s tem, ka majo, nego vsigdar želejo več meti. Prezident je pravo, da na sveti šče meti mir, najmenje 85% do 90% narodov i da je samo 10% takših narodov, šteri se doma stalno oborožujejo i se pripravljajo, da z bojnov razširijo svojo moč i oblast na škodo drugih narodov. Zato je dužnost nas vseh, da vsigdar podpiramo tiste države, štere so za mir, ljudstvo pa naj se bori proti takšim oblastnikom, šteri so zavolo svoje časti za bojno.

Sv. oča papa za mir. Sveti oča stalno posvečujejo vse svoje sile i vse svoje delo, — posebno so je med temi božičnimi svetki, — za mir med narodi. Stalno opominajo duhovnike i vernike vsega katoličanskoga sveta, naj vsakši po svojoj moči včini vse, da se ohrani mir med narodi. Vsi se pa naj stalno v svojih molitvaj obračamo k našemi najviššimi Gospodari, k pravičnomi i vsemogočemi Bogi, naj presveti pameti ravnitelov po državaj, da če ma edna država kaj proti drugoj državi, naj bi se to napravilo na lepi, miren način, ne pa z bojnov. Bojna prinaša nesrečo vsem, posebno pa tistim, šteri so navadno pri bojni najmenje krivi. Zato nigdar ne zapirajmo svojih src pred opomini sv. očca i stalno molimo i delajmo po našoj moči i zmožnosti za mir med narodi.

Novoletni sen.

Tako v napol spanju se mu je zdelo, da je v župnem zvoniku odbila dvanajst. „Torej ura duhov se začinja!“ je nejasno zasluhlil.

Nato je zagledal vse župljane v cerkvi pri polnočnici. Prostorna hiša božja je bila nabito polna kot nikdar doslej. On pa sedi že dve uri v spovednici in odvezuje grešnike, ki že leta in leta niso bili pri svestvu pokore, še norčevali so se iz vsega, pa kako drsko. Zdaj pa ta sprememba! „Ali, moj Bog, tudi grehi taki, da Bog pomagaj. Ali sme svet še sploh obstojati, ali ne zasluži kaj hujšega kot vesoljni potop, mogoče svetovni požar? Tako se je do smrti žalosten izpraševal.

Zazvonilo je z vsemi zvonovi, zadnji grešnik je očiščen vstal od spovednice, tudi gospod župnik se je vzdignil s temotnega sodnega stola in stopil v živo luč sveč, ki so vse bile prižgane. Tako veselo, tako prepričevalno še ni pel pri nobeni maši, tudi pevci mu niso nikdar tak odgovarjali, to se pravi, cela cerkev še nikdar ni

pela, odkar je on na tej župniji. Začenjali so pa otroci, starejši so le dajali trdno ozadje krasnemu otroškemu glasu.

Neznansko hitro je minila ta maša. Znova je sedel v spovednici in kakor da je v nevidnem zrcalu zagledal svoj lastni obraz. Saj to pravzaprav ni bil njegov obraz, ampak lice samega Gospoda, do krvi razbičano in zaplujvano.

„Zares, on je naše grehe nosil!“ se je živo spomnil svetopisemskoga besedila in ga z nežno ljubeznijo obrnil nase: Saj tudi jaz nosim grehe teh vseh pa se nisem zavedal dozdej.“

In zmeraj večji grešniki so se mu bližali in zmeraj večja tudi telesna slabost se ga je lotevala, dokler ni končno padel v nezavest. Pri tem se je vzbudil, budilka je neizprosno kazala že šesto uro.

„Moj Bog, pa mi je rajna mama redno ponavljala: Kakšen prvi dan novega leta, tako celo leto —“ Ah, te sinočnje statistike za nazaj in ti načrti za naprej, mi bo Bog že oprostil.“

Čez četrt ure je sedel že v spovednici pa je dolgo moral čakati, da

je prišla gluha Vrša, ki ji še teden ni minil odkar je bila v spovednici pa ji pogosto prejemanje svestev kaj malo koristi; prave volje pač ni, brez te pa niti sam Bog čudežev ne dela.

Par minut pred deseto, pred pridigo, je nalašč obšel cerkev, da bi videl, če bodo možki v novem letu vendarle raje prihajali v cerkev, ne pa ostajali zunaj. Pa jih je zagledal več kot polovico zunaj, v cerkvi pa je bilo več kot polovico praznega prostora. Nekateri so ga sicer sramovaje se pozdravili, večina pa se je mirno naprej razgovarjala o gospodarskih zadevah.

Pa jim je vendar, že cel mesec govoril o veličini svete maše tako, da se je celo nekaj zakrknjenih izpreobrnilo.

„Če bi se v poganskem Tiru in Sidonu godili taki čudeži, že zdavnaj bi se v raševini pokoril —“ je popolnoma doumel svetopisemsko primero, nato pa žalostno odšel na prižnico, čeprav je bil tak solnčen dan.

Njegovi župljani so sosednjim pripovedovali, da so ga tisti dan prvič videli objokanega...

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Rojstni den kraljice Marije se je po celotni državi z zahvalnov božov službov obhajao 9. januara. Dobra mati Marija naj čuva i brani Njeno Vis. dovico kralico, ka svojo deco na dobro Jugoslavije odgoji.

V pomoč g. sreskomi načelniki v Lendavi je dani g. Brezovnik Jožef, jurist. Želemo njemi, naj se dobro čuti med nami i se na svoje pozvanje pod večšev rokov g. načelnika pripravi.

Novi sodnik v Lendavi. Za štrtoga sodnika je imenüvani v Lendavi g. dr. Ivo Umnik. Naj njemi služba bo na veselje med nami, iz srca želemo.

Vučiteljske premestitve so se izvršile, ki se tičejo tudi naše krajine. Med drugimi je premeščen iz Lendave tudi g. Horvat Izidor s svojov gospov v Logatec na Kranjsko. Gda bo seznam popolen, ga v celoti objavimo v koliko se tiče naše krajine.

Dobrotnika smo zgubili v pok. Časl Franci, kanoniki. Pokojni so se najprej odločili, da bodo do smrti naročnik vseh naših listov i da plačajo za nje letno 100 Din. To svojo obvezu so verno držali skoz več let do svoje smrti. Naj njim Srce Jezusovo v obilnosti povrne to dobroto. Mi smo že opravili za pokojnoga sv. mešo, prosimo pa tudi cenjene naročnike, naj molijo za pokojnoga dušo.

Pismo Medjimurca, kak je postao naročnik Novin. „Leta 1916 na bojišči v nekoj šumi sem najšeo en deo Novin, samo glavo, meso je bilo v nje zasükano. Sam prečteo, ka je bilo za čteti i mi je bilo zadosta, moja duša je zarazmela: tñ najdeš svojo pomoč. I Novine sem taki naroč, se ravnao po njihovih navukaj i srečno sem prišo v celom življenji skoz. Bog me je blagoslovo, ka sem podpirao kršćanski tisk. Pa sam Medjimurec. Lejko je Prekmurce sram, če zavrežo svoj domači list, ki je pun Kristušovoga duha, i segajo po tñjih, ki so brez toga duha. Alt Anton, Gibina, 20 letni naročnik.

Novi upravebolnice v Soboti. Dozdajšnji upravebolnice v Soboti, g. Šušteršič, šteri je na lastno prošnjo premeščen v Celje, se je v tork poslovo od svojih številnih prijatelov v Soboti i odpotüvao na svoje novo službeno mesto v Celje. G. Šušteršič je bio dober i vesten uradnik, pošten, kršćanski mož, šteri je našoj bolnici i našemi ljudstvi vnogo dobroga včino. Vse dobrote naj njemi dober Bog obilno povrne. Na novom mestu i Celji njemi pa želimo novog uspehov. Za novoga upravitela v Soboti je na lastno prošnjo imenüvani g. Štancar Ludvik, dozda uradnik v bolnišnici v Maribori. Na težavnom mestu v Soboti želemo novomi g. upraviteli vnogo uspehov.

Na podporo naših listov so nam poslali: Dr. Trstenjak Alojz, šef policije v Maribori, 20 Din., Vukan Ludvig, kavarnar, Lendava 36 Din., ing. Mikuš France, Rakičan, 10 Din., Prekmurska gospodarska posojilnica v Dobroniki 70 Din., Horvat Jožef, Mokronog, 2.

Novo parade na Hotizi. Pri kakših posebnih prilikaj se ljudje zberejo v prošecijo i z muzikov ali spevanjom idejo po vulicaj. Mogoče celo lampione nesejo, kak v Črensovcaj na fantovskom tabori. Na Hotizi so si pa naši dečki nekaj posebnoga zmisili. Vej so ednok samo trije bili: dva naprej, eden pa odzaja i so šli po vulicaj. Prviva dva sta merila hotiške vulice i kričala „ne sva miva kriviva“, tretji je pa za njima noso — ka mislite, ka? — kokoši v rokaj i na ves glas kričao: jaz sem te kokoši vkradno. Človek bi mislo, ka so dečki odnoredi ali pa, ka fajnsčekove blondije delajo, pa da si vido, ka za njimi koraka ešče eden štrti v žandarsoj uniformi, taki ti je jasno po stanolo, zakaj se ide: dečki so kokoši kradnoli. Nešterne je küpo trgovec Klanfanr, če te že znao ka so vkrad-jene, ali ne — ne trdimo. — Pa so ne meli sreče, ar je gospodinja svoje kokoši taki spoznala pri trgovci Klanfari, ki jih je meo v kleti zaprete i to nazvestila Črensovskim žandarom, šteri so taki prišli na lice mesta i mlade

prijatele kokoši spolovili. Nato je pa krivec mogo vkradjene kokoši po vulicaj nositi. Se razmi, da so hotiške vulice bile pune gledalcov. Krivci so so si ne mogli pomagati, čeravno ka jih je tak sram bilo, da bi rajši dva metra pod zemlov bili, kak pa ka bi vkradjene kokoši kazali sosidom, rodbini, krstnoj botrini. Hotižanci so pa bili veseli, ka so kšenki gledali v novo formo parado. — Tak se konča prvo dejanje te igre. Drugo dejanje se etak nadalüvalo: Lebarov se oglašijo pri žandaraj, da njim je zrnje sfalilo na samo Štefanovo med mešov. Ne je trbelo dugo spitavati, što bi bio te drugi ftiček. Nekak se oglaš, ka je on vido, kak je eden dečko noso puna vreča pa k drugomi trgovci k Osterci. — Hotižanci najpre dva trgovca mamo ki se tudi nikaj ne brano, — je te že znao ka vkradjene ali ne, ne trdimo, da je dečko v njegovom magazini vö vsipavao vkradjeno zrnje — vrečo za vrečom štirikrat. Žandari so taki dečka dobili, ki je pri Lebarovij vse priznao. I da je tak vrlo bio, ka je vse povedao, je včasi dobo prazna vreča i z njimi so šli k Osterci. To je bilo v nedelo popoldnevi, kda so ljudje k večernici šli. Pri Osterci se mogeo nagrabiti puno vreče i si ga djati na rame, nato pa po cesti mimo cerkve nesti nazaj k Lebarovim. Tak se ponovilo ešče dvakrat. Štrto vreče bi šče pa tudi mogeo odnesti nazaj k Lebarovim, da ga pa prej med tem nekam pritisnilo i mogo na stran iti. Žandar je vervao i odborniki Žižki naroč, naj ide z njim i ga pazi, sam je pa s trgovcom nekaj v red jemaio. Ednok pa deca samo kričijo: „beži, beži, vujšeo je!“ I zaistino je že skočo prek sosedovih vrat. Žižek za njim, žandar tudi te čas pribiži vö i oba za njim, deca pa tudi vsa za njim. To vam je bio špajs po ogradaj. Na ednok pa pri nekšoj oslici slame dečko premine. Za hip neso znali, gde je. Pa dosta oči dosta vidi — eden dečak, ki je bežao mimo oslice, skriči. et i je, et i! Skrio se najpre v slamo. Da pa že tudi skočo, kak zavec hitro i vujšeo. — Tak se končalo drugo dejanje te žaloigre na Hotizi. Tretje sledi po dugšem odmori na sodnji. Ka te mislite, ka mi Hotižanci nikaj ne zmoremo?

Črensovci. Obiskali so nas na par dni naš bivši kaplan, g. Bejek Janoš.

Šume za občine. Po finančnom zakoni, ki vala do 1. aprila tekočega leta, majo občine i agr. interesi pravico, da si küpijo šume. En del šum najpre po zakoni mora odstopiti tisto veleposestvo, štero je već ma, kak zakon dovoli. V prvij vrsti tñ pride v poštev lendavsko veleposestvo. Vogske občine tudi smejo küpiti šume, ki nači guči, laž razširja.

Lipa. Čakamo na rešitev naše prošnje, da se od Odranec odtrgamo i prikapčimo našoj staroj občini Turnišćam. Novine so dobile već novih naročnikov.

Turnišće. Meli smo razstavo kat. tiska, naj si vsaki zabere list, šteroga si šče naročiti. Lepo število se je zglašilo na kat. tisk. Zabolelo nas je pa, ka na razstavi ne smo vidili Mariji-

noga Lista, šteroga celo višja cerkvena oblast priporočä za vsako hišo v Slov. Krajini. Kak se je ta pomota mogla zgoditi, si ne moremo razložiti.

Gederovci. Kak smo bili, tak smo ostali trdno verni pri naših listaj. Niti eden naročnik ne je odstopo. — Širiteo.

Vidonci. Število naročnikov na Novine je lepo naraslo. Vsaki, ki lübi svoj domači kraj, svoje ljudstvo, svoje izseljence, naj si je naroči, so pravi kršćanski list. — Širiteo.

Sv. Sebeščan. Naš g. farni oskrbnik so dali pred ponočkov v celom farofi peči zaküriti, naj se farniki v zimi segrejejo. Na Janošovo so pa obslüzavali svoj god, gda so jih obiskali njihovi prijatelje.

Sobota. Častite sestre iz družbe sv. Križa, od šterih se je gučalo, ka odido z Doma sv. Frančiška, ostanejo duže tñ i vze mejo na stan i hrano deklice.

Turnišće. Pred letom dni je bila naša cerkev i prostor okoli nje v tak siromaškom stani, da nas je skoro sram, če se spomnimo kak je bilo pred 1 letom. Zda pa sodimo, kelko lahko naredi en sam dober duhovnik, kak so naš nevtrüdlivi č. g. dekan, ki nevtrüdlivo delajo za čast božo i zvešlićanje duš. — Pred letom dni je bila naša cerkev bole spodobna vojaškim barakam, zda smo pa lahko ponosni, da je vse s tak malimi stroški izvršeno. — Zda se majo naš g. dekan načrt, da bi dali napraviti v najkrajšem časi pod v cerkev, ar je pozimi nevarno, posebno za tiste, ki dugši časa kleči na tleh, da bi se ne prehlado. — V tom zadnjem leti so naš g. dekan obhodili vsako hišo v našoj fari, pa so sami vküp pobrali ves penez ki so ga potrebuvali za malanje, popravu cerkvi i za zgradbo plotä, ki je okoli cerkvi. Za streho pri staroj cerkvi so pa naše gospodinje darüvale po svojih močeh, ki se je tudi vse prav dovršilo. — Božićne svećke smo slovesno obhajali. Sv. meši polnoćnica i na božić sta bili slovesno obhajani ob navzoćnosti treh duhovnikov ino štirih bogoslovcev, izmed šterih bota prejela dva 12. I. 1936. subdiakonät. Tudi naše stare sküpnje cerkvene pesmi se vraćajo nazaj v našo cerkev, ki smo jih krasno spevali pri polnoćnici i na božić. — Na Štefanje so priredile častite šolske sestre igro v osnovnoj šoli, štero so igrala deca otroškoga vrtca ino tudi odrasćene dekle, čisti dobićek od igre je namenjen za sirotišnico Deteta Marije. Igra je bila prece obiskana, tak, da je šče prece tñdi bilo v hodniki šole, med šterimi so bili tñdi g. dekan, ar so najpre malo poznej prišli i je bilo te že vse zasedeno i natrpano z ljudmi, posebno mladine. Žal, da je pali alkohol meo prste vmes! Nešterni renkovski dečki so prišli pijani i ne so bili mirni kak se spodobi. En dečko se je šče tak spozabo, da je v navzoćnosti g. dekana sramotno preklinjao. Kak velika sramota za takšega dečka, ki ni dugo, kak je prišeo od vojašćine... — Živimo preveć skromno ino siromaško zavolo prevelikih dać, slabih letin i posebno pa šče zavolo slabih cen naših pridelkov, ki so sramotno nizke.

I če bo šlo tak naprej, bomo mogli za par let hoditi goli i bosi šče pozimi, ka da nikak ne pravilno, ar šče delamo vsikdar dosta i ka pridelamo, nam ne zadosta za daće i jako skromno i siromaško hrano mamo, za obleke pa šče mislimo ne! — Višje oblasti bi mogle skrbeti za to, posebno pri nas v Slov. Krajini, da bi nam nižale nekoliko daće i cene naši pridelkov nekoliko zvišali, ar po sramotno niskih cenaj odavajo naši ljudje živino i druge pridelke? Če bo šlo tak naprej, potem nemoremo dale obstati. — Kje smo meli pred par leti v štali po pet do šest glav velike živine, tam mamo zda po dve, najveć tri glave i šče to takše, da se človeki v srce vsmili, kda je zagleda, da skoro drugoga ne na njej, kak kost i koža. — V obvüpi preišćavljemo, kaj bo z nas, če bo šlo tak naprej, Bog daj, da bi nam to novo leto prineslo bolše čase, posebno za nas varüj Vsemogoći od takše suše, kak so bile zadnja leta. Če ne bo od nikod pomoći, posebno za nas kmete, ki smo kak steber države, potem moramo sćista na nikoj priti. — Posebno bi pri nas v Slovenskoj krajini potrebno bilo znižati kolićnik zemlišć, ar je pri naših sosedih Štajercih prece bolša zemla kak pri nas i tam majo po večini kolićnik 20, mi pa 39. Kak je pa vendar potem to, da mi mamo po večini na en peden globoko rodovitno zemlo i šče to po većini pešćeno pa prodnato, po drugih krajih pa je po već metrov globoka, ilovnata i rodovitna zemla i tam eden ne plaćuje toliko daće od zemlišć kak mi?! Ali je tñ tudi po pravici? Ali je to pravićna, da naj mi plaćujemo već davkov kak mamo vseh dohodkov? (Ta pritožba pri pašnikaj, travnikaj ne obstoji. I krivico sta poslanca Jerić i Klekl oblasti že pred sklepanjom zakona naznanila i na njega ne glasala. Zda pa g. dr. Klar dela na to, da se odpravi, ka je krivićnoga.)

Beltinci. Naš bogoslovec, g. Rous Matjaš, je zbetežao. Želemo njemi skorajšnje ozdravljenje.

Gomilica. Našega farnoga skrbnoga kantora, g. Dominko Štefana oća, Jožef, so vmrli ravno na Štefanje. Zakopali so dobroga kršćanskoga moža naši g. duhovniki z bogoslovci. Naše sožalje rodbini posebno g. sini. V molitev dobrih duš zroćimo pokojnoga.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslaviju najhitreje in po najboljšem dnevnom kurzu. Vrš i vse banćne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plaćila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplaćno naše čekovne nakaznice. 24-13

Pomelaja vzeme PAROMLIN v Genterovcih.

„Mladika“ je prinesla v novembarski številki 1. 1935 članek A. Farkaša Nova meša v Slovenski krajini. Podrobno opisuje postavljanje mlajev in slavolokov z naveski. Dodanih je šest slik. Objava je hvalevredna, gre le za vprašanje o izvoru in domaćem znaćaju tega dela. Treba bi bilo primerjati to „ljudsko umetnost“ z vsemi podobnimi izrazi ne le v slovenski, marveć tudi sosednji ljudski umetnosti. — Prva štev. Mladike 1936 prinaša spis „Božićni obićaji ob Muri“, kjer so omenjeni tudi obićaji Slov. krajine (Vilko Novak). Ista številka prinaša oceno zbornika „Slovenska krajina“. K priznatim besedam je treba pripomniti, da A. Pavel ni „pomadžarjen“ in da njegov članek ne govori „o nekaterih dialektićnih posebnostih“. Isto sta namreć zapisala že B. Borko („Jutro“) in J. Maućec („Novine“). Članek govori le o narodopisni razdelitvi ljudstva z domaćimi nazivi.

Kaj pišejo o nas?

„Slovenski biografski leksikon“ prinaša življenjepise slovenskih in za slovensko kulturo pomembnih ljudi. Med temi natanćnijsi srisi so tudi kulturni delavci iz Slovenske krajine, na kar so „Novine“ že opozarjale. Najnovejši 6. zv. SBL prinaša članke o treh močeh, važnih za nas. Napisal jih je Vilko Novak. — *Murković Janez* je bil rojen sicer pri Mali Nedelji (1839), toda od 1. 1862—78 je bil nadučitelj in kantor v Beltincih, od 1910 († 1917) pa učitelj na mešćanski šoli v Lendavi. Bil je med tistimi štajerskimi učitelji, ki so v preteklem stoletju delovali med nami. Prevel je tudi dva ućbenika: „Abecednik za kath. vesnićke šole“ (3 izdaje) in „Perve knige čtenjá“ (3 izd.). Širil je tudi smisel za glasbo. — *Ošljaj Franc* (r. 1883 v Filovcih, u. 1932 v Budapešti) se je udejstvoval kot profesor in zgodovinar. Med svetovno vojno je bil prosvetni referent v zasedeni Srbiji. V madžarskih listih je pisal o pros-

vetnih razmerah v Jugoslaviji. V Mikolovi „Domovini“ je napisal već člankov o zgodovini Slovenske krajine: o reformaciji, o cerkvenem slikarstvu in gospodarski zgodovini. Žal, da sposobnemu možu ni bilo dano, udejevovati se v domovini, kakor je želel in da je tako naglo umrl. *Pavel Avgust* (r. 1886 na Cankovi) je najznamenitnejši znanstvenik in pesnik, ki ga je dala naša krajina. Njegovo izredno delavnost spoštujemo Madžari. V Sombotelju, kjer je profesor, vodi tamkajšnji muzej, urejuje domoznansko revijo „Vasi szemle“, česar članek še ni mogel vpoštevati. Pavel je napisal najvažnejšo študijo o našem narećju, već razprav s področja kulturnih stikov med Madžari in Južnimi Slovani, već del o narodopisju Slov. krajine, udejstvuje pa se tudi kot veljaven pesnik.

Želeti je, da pride SBL v roke vsakemu izobražencu, šole in knjižnice pa ga morajo uvrstiti med svoja temeljna dela.

Kmečka zveza ustanovljena.

Kmečki stan je zopet dobil priliko združevanja.

V nedeljo dne 22. decembra se je vršil v Ljubljani v Rokodelskem domu ustanovni občni zbor kmečke zveze, katerega se je udeležilo okrog 200 najbolj zavednih kmetov, ki so brez kake reklame prihiteli ustanovljati kmečko zvezo samo na osebno povabilo. S tem so pokazali, kako je v resnici potrebna močna kmetijska stanovska in nepolitična organizacija, ki naj štiti kmetijske interese na vseh poljih gospodarskega in kulturnega uveljavljanja. V tem znamenju je potekal tudi ves občni zbor, ki se je vršil v najlepšem redu in disciplini našega kmeta. Tak občni zbor pa je obenem bil tudi najboljši dokaz, kako veliko krivico je storil bivši režim našemu kmetu, kateremu je razpustil njegovo nepolitično in samo stanovsko in strokovno zastopstvo v obliki prejšnjih dveh kmečkih zvez.

Občni zbor je vodil bivši nar. poslanec g. Brodar, ki je tudi načeloval prejšnji kmečki zvezi za ljubljansko oblast. Po svečani otvoritvi je pozdravil najpreje navzoče odličnike in podpornike kmečkih stremeljenj in kmečkega delovanja. V prav lepih besedah je povdaril naše veliko veselje, da je zopet napočil tisti čas, ko je kmetu mogoče zopet svobodno zborovati in svobodno povedati svoje mišljenje glede urejevanja skupnega gospodarstva v naši državi. Veliko škodo so napravili ne samo našemu kmetu, ampak celokupnemu gospodarstvu oni, ki so šli razpuščati radi interesov njihove stranke organizacije, ki ni bila politična, ampak stanovska zastopnica kmetov. V tem kritičnem času pa je nastopila še kriza, ki je itak slabo stanje še zelo poslabšala. Radi tega je treba smatrati dan ustanovnega občnega zbora kmečke zveze za zgodovinski dan, ko bo kmet zopet lahko svobodno spregovoril in na ta način v skupnem gospodarstvu sodeloval. To pa je tudi delokrog kmečke zveze.

Ko je bil občni zbor otvoren, so bile sprejete pozdravne brzojavke g. dr. Antonu Korošču, notranjemu ministru, ministru brez portfelja g. dr. Kreku in banu g. dr. Marko Natlačenu. Ti brzojavni pozdravi so bili sprejeti z velikimi ovacijami imenovanim slovenskim zastopnikom in oblastnikom.

Ing. Skubic je podal nato poročilo pripravljalnega odbora, v katerem je razložil, zakaj se niso obnovile prejšnje kmečke zveze in zakaj se ustanavlja nova, ki naj obsega ne samo celo Slovenijo, ampak lahko tudi celo državo. V tej zvezi je povdarjal zahvalo ministru g. dr. Korošču in banu g. dr. Marko Natlačenu, ki sta naglo reševala vprašanje odobritve pravil kmečke zveze in tako celo delo

Pisma naših iz tujine.

H. J. M. Tigy, 15. XII. 1935.

Velečastiti gospod vrednik!

Predzadnja številka Vaših „Novin“ me je jako razveselila. Zarosile so se mi oči, kda sam prečela vse, ka ste včinoili za nas izseljence. Izseljeniška nedela, to mi je v spomini. Trudite se za nas, da bi ostali mi na pravo pot. Veseli me to, vej ti človek tak nemre občutiti nikše tolažbe i nikaj dobroga čuti, kje Boga neščejo poznati. Vi včl. g. urednik nam pošilate vno go veselja i tolažbe v Vaši listaj. Bog Vam povrni za ves Vaš trud i vso Vašo nam izkazano lubezen. Tudi jaz sam prosila eucharističnoga Krala, da naj Vam da zdravje i duge vrste let življenja.

Oh, kak žalostno je ti, čiravno so tudi veseli dnevi v mes. Pa šče li jih telko sili v Francijo, v to oblubljenno deželo. Nišče pa neve, ka ga čaka ti, kama pride. Lüstvo drvi v prepad v toj zaželjenoj srečnoj v Franciji. Oh kak bridko je trpljenje ti, o kak grenki je pehar.

O, Slovenske dekle, prišle so sem vesele za zaslužkom. Ali njuvo življenje kakše je? Pri takši brezverski družinaj v dušnom pogledi, ne je veselo. Vlaste si dajo odrezati, lepe nakondrane odijo kak birke. Pa lepo oblečene kak šifrice pri lečiteri i punčke v izložbeni oknaj. Prle cvetoča rožna lica, a zdaj pa ne vüpa odpreti svoje globoko vdrete plašne oči. Ne je pa tujina sama kriva, č tak daleč zablodijo slov. dekle. So ti tudi dobre kršćanske družine, kje nagučavlejo svojo dekle, naj ide k meši ino k spovedi. A, ona nešče, najde takši lepi vzrok pa doma ostane. Odvečara ide po za-

pripravljalnega odbora zelo pospešila. Ob tem poročilu so bile ponovno obema prirejene velike ovacije. Nato je razložil na kratko ustroj nove kmečke zveze.

Po opravljenih formalnostih so se vršile volitve. Izvoljen je bil skoraj soglasno sledeči odbor: Načelnik Janez Brodar, podnačelniki Štrcin Janez, Alojzij Janžekovič, Štefan Bakan. Odborniki: Ing. Josip Skubic, Špindler Jože, Šerbinek Franc, dr. Franc Kulovec, Vide Franc, ing. Vinko Vrhnjak, Franc Prelog, Kržič Ludvik, Steblovnik Martin, dr. Voršič, Vraber Anton, Vekoslav Rigler. Namestniki odbornikov: Ing. Franc Kotlovšek, Kuk Anton, Elšnik Alojz, Nemanič Jože, Burgar Jože, Deželak J., Šket Joško, Potočnik Ivan, Magdič Ferdo, Ilc Karol, Martin Munda, dr. Valentič Vlado. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena Stuhec Alojzij in Puš Ludvik.

Novoizvoljeni načelnik se je v prav lepi besedah zahvalil za izkazano zaupanje ter povdaril, da se bo z vso vnemo zavzel za gospodarski napredek kmeta. To bo sedaj sicer veliko

bavaj i ponoči pa na veselico. To so tiste, štere doma pešajo, ti pa opešajo. Takše naj bi bole doma ostale, ka ne bi ti verti nikše brige delale pa same sebi nej nevole, pa ne sramote svojoj domovini.

Lepi opominov i dobri listov, to njim ne trbe. Da pa med pšenicev tudi kokoj klije, pa tudi med trnjom rože cveto.

Bliža se veseli Božič, sveti den. O, kak veselo bi bilo v krogi svoji dragi ž njimi se skupno razgovarjati ino skupno moliti pri jasilicaj bože Dete. Liki usoda nam inači veleja. Vesele božične slovenske pesmi, to je vir veselja, radosti ino sreče. Tudi ti bomo šli k poučnočnici k Gospodovim jasicam pa tudi bomo spevali božične pesmi. Da bi moški spol spevao, to prej ti ne navada, ino ženske tudi nej samo dekle, onih par jih je, ali to nej je za poslušati, liki za jokati. Edino veselje bo to, da bo pri poučnočnici cela cerkev lepo okrašena i razsvetljena s posebnovrazsvetlavov, i vsi bomo pristopili k Stoli Gospodovimi. Te se bom spominjala z Vas i z svoji domači. Molite tudi Vi za nas vse, razstepene po Franciji, da bomo bar v duhi združeni.

Vesele božične svetke, srečno i blagoslovljeno „novo leto“ želem Vam včl. g. urednik i včl. bogojanskomi plebanoši, svojim lübiim domačim, rodbini i znancom i celoj vesi Strehovskoj, pa vse prav srčno pozdravljam.

Anica Farkaš,
Strehovci, Francija.

Taki sprejemem štiri poštene stolarske (mizarske) pomočnike.

KUTASSY EUGEN, strojno mizarstvo BOGOJINA.

težje, ker so razmere veliko bolj razdrapane, kot pa so bile tedaj, ko je bila še pri življenja prejšnja kmečka zveza. Prva naloga, ki si jo bo postavil novi odbor, bo ta, da se res ustanovi kmečka zbornica, kjer se bo mogoče zbirati in direktno vplivati na kmetijsko in splošno gospodarsko zakonodajo. To je toliko bolj potrebno, ker je prav gotovo, da bi naše državno gospodarstvo ne trpelo toliko, če bi bilo dovoljeno tudi kmetom sodelovati pri pozitivni zakonodaji in splošnem vplivu na narodno gospodarstvo.

Po govoru načelnika so bile določene glavne smernice za delovanje bodočega društvenega vodstva. V prvi vrsti se bo takoj začelo z organizacijo krajevnih kmečkih zvez, da bo mogoče tudi takoj začeti uveljavljati krajevne zadeve v kraju samem in skupne zadeve pa preko osrednje organizacije. Vprašanje kmečke zbornice se mora prav tako sprejeti kot najvažnejša točka. Radi čim boljše organizacije naj se takoj organizirajo odseki za naše kmečke fante, odsek za absolute kmetijskih šol in odsek za kmečko ženstvo. (Dalje)

Službena nāznanila.

III No. 10739/1.

Razglas.

Kraljevska banska uprava razglāša:

V času od 1. marca do 30. nov. 1936 l. se bo vršil devetmesečni tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo v banovinskih trsnicah in drevnicah v Pekrah, p. Limbuš pri Mariboru in v Kapeli p. Slat. Radenci. V tečaj se sprejmejo dobro razviti in zdravi mladenci v starosti od 16 let naprej. Prednost pri sprejemu imajo sinovi kmet-kških posestnikov in viničarjev. Pouk v tečaju bo teoratičen in praktičen. G-jenci imajo v zavodih brezplačno stanovanje in oskrbo, pridni in ubožni dobe razen tega še mesečni prispevek Din 30 za nakup šolskih potrebščin in drugih malenkosti. Lastnoročno pisanim in s kolkom od Din 5 in 20 opremljenim prošnjam se mora priložiti: 1) Krstni list, 2) zadnje šolsko spričevalo, 3) zdravniško spričevalo, 4) navrstveno spričevalo, 5) izjavo staršev (ali varuha) mladoletnikov, opremljeno s kolkom Din 2, da dovoljujejo prosilcu obiskovanje tečaja. Pravilno opremljene prošnje naj se izroče ali odpošljejo najpozneje do 10. febr. 1936 leta upravitelstvu enega izmed gori navedenih zavodov, v katerem želi biti vlagatelj prošnje sprejet. Kraljevska banska uprava dravske banovina. V Ljubljani, dne 18. dec. 1935.

Po pooblastilu bana načelnik kmet, oddelka: v z: Trampuž s. r.

Kralj, banska uprava obvešča vse reflektante, da se akcija za napravo gnojšč z brezobrestnimi posojili prihodnjo pomlad še ne bo izvajala.

Pošta.

Horvat Marija, Zagreb. Sprejeli 16 Din. To je naročnina za l. 1936. En deo najpre. Od poslanih 90 Din. je 50 Din. naročnina za l. 1935, Din 40 se je pa spisalo za sv. meše po vašoj želi. Kalendar i veliki M. list dali poslati, gotovo ste ga že dobili. Alt Anton, Gibina. Hvala na lepom pismi, ki je Vam v veliko čast kak nam. Dnesden od kršćanskoga lista pravico povedati, je junaštvo. Naročnine smo dobili 69 Din. Dobiti bi pa mogli 104 Din. Smolkovič plačao 24 Din., drugi ne. Povejte to na Razkriži. Pozdravljeni. Vuk Orša, Zgornja Velka. Duga na leto 1935 je Din. 34.50. Pošlite hitro, ka vam tiskarna pošle kalendar i liste, če ste ešče ne dobili. Vo-grinčič Jožef, Gerlinci 7. Din 40 prejeli na konci leta, duga je ešče 10 Din. Nas ne čaka niti pošta niti fabrika niti tiskarna. List i kalendar smo poslali. Dobili ste do augusta Mar. list, ove pa zdaj v lepoj knigi, kak smo obečali a vi obečanja gotovo ne ste presteli. Pozdravljeni. Frumen J. Otovci 21. Vidonski širiteo naj javi nam, koliko Novin i M. listov bomeo z vašimi vred i te je eden izvod vsakoga vaš. Jug Marija, Francija. Din. 100 sprejeli na l. 1935. Na letos je ešče ves dug. Kalendar poslali. Od 100 Din. viška ne bilo. Šaruga Jožef, Pečarovi. Kak smo ti javili. Vaša cela fara ma M. liste i kalendar pri č. sestraj v Soboti. Zdjaj ste je že gotovo odnesli. Dužen si na l. 1935 Din. 870. Prosimo te pe-nez z prvov poštov pa zraven deni naročnino za januar i februar. Vrečič Matjaš, Vidonci 80. Ostalo je 14 Din. na novo leto. M. List i kalendarje hči dobila. Tanacek Fr. Vadarci. Poslali smo 10 kalendarov, smo je sami zavili. Zato če dva falita, je mogo nišče vkradniti. Dva smo vam znova poslali.

Prvi srnjak.

Pa to strašno šumenje i kričanje ima svoje presladke strani.

Kda zapazijo gonjači prvo srno, ali prvoga srnjaka nad svojim hrbtom, potem vtihnijo. Zakaj? Naj ne beži divjad — nazaj. Inači je, če se zdigne srna pred njimi. Potem švignejo divji glasovi med skalami i jeličovjem: „Ta Karo, ta! Pazi, ta, ta Pazi, ta...!“ doni, grmi, sika, fučka na vse strani, venec drevja pa okoli jame, te velike tajinstvene orgle pa tudi začnejo svojo pesem, vzememo divjačini zadnjo mrvico pameti i razsodnosti. V tom kričanju srnjad zgubi glavo. Brez prave misli se začne v edno smer, včasih se stavi, obrača svoja velka vüha i lovi glasove, da bi v drugom trenutki z ešče vekšov silov vzela pot do gozdnoga roba pod svoje parkle. Srna švigne, kak strelca iz loka, srnjak tudi, ali te se večkrat stavi za hip i opazuje okolico. Posebno starejši srnjaki, šteri poznajo gospoda „Karoja“ i „Pazija“, pokažejo ešče zadosta veliko mero pameti i koraže. Obstojujo, kak iz kamna izklesani kep i pustijo lajajočo mrcino, naj zbeži mirno. Posebno „Pazija“ potegnejo tak za nos, ar gospod Pazi je ešče začetnik, komaj dve leti star pes, on

ešče ne meo zadosta prilike, ka bi spoznao jalnost zverjadi na Kočevskom. „Karo“ je inačien junak. Korak — dva že preskoči srnjaka, ali potem že čuti, da je mimo. Bliskovito se obrne i se siple iz oboroženoga gobca nova toča pesjega laježa. Zažene se proti srnjaki, srnjak skoči par metrov naprej, ali v stran, postavi se za kakši lešnjekov grm i njegove mehke, čarne oči pokarajo psa, rekši: „Norec, kaj se dereš?“ Ali gospod „Karo“ ne pozna šale. Je že pri srnjaki i duga bela vrsta ostrih zobov sili proti skočnoj nogi divjačine. Med tem je mladi „Pazi“ tudi spoznao svojo zmoto. Lajež oče, „Karoja“ ga opomina, — že zna kama se mora pognati. Karo od leve, Pazi od desne pritiska, gonjači odzajaj igrajo svojo strašilno mužiko. Srnjak spozna, da se tevi dve svetlorjavivi mrcini ne špajsata. Visiko zdigne glavo i se zažene med skalami i grmovjom naprej, proti gor-njemji robi. Ali misli na nevarnost? Ali čuti, ka je tam za sivov skalov lovec? Ali misli kaj uboga žival? Naj-brž ne vidi, ne sliši, ne gleda na pot — samo leti. Te njemi pride nasproti tretji pes. Te je mali, njegove noge so bole igračke kak noge, ali rep je dugi, gobec veliki, zobje ostri. Tretji pes ga obrne na levo, jaz pa ubogi lovec

vzdihnem i mam nikelko trenutkov časa, da se mi pomiri srce. Čakam, ge počni puška... nindri... Kaj, tretji pes je spravo srnjaka iz pogona? Gonjači so vtihnoli. Vse čaka, lovci i gonjači... Karo i Pazi zbegano iščeta sled, kratkonožec „Dolfi“, noro küncka v prazen nič. Srnjak pa potuhnjeno švigne kak senca nazaj i kda bi ga najmenje pričaküvao — je že pred menov — komaj 30 stopajov daleč...

Oh... ti ubogi srnjak! Ge je tvoj ponos? Ge je tvoja gizdalinska hoja? Na široko i na vse strani tiska trepetajoče noge med süho listje. Šinjek iztegne pred sebe, malo bole na levo, vüha nemirno lovijo glasove na vse strani... Puška je pripravljena, samo eden gib, pa ga mam na cili, drugi gib — pa že počni i bo gonji, štera se s tem strelom zaključ — konec. Ne morem strelati. Srnjak trepeče v celom teli, je ponizen, skoro črvi podobno se stiska k zemli, čaka, si nabira nove moči. Te odmor komaj traja nikelko trenutkov. Dve svetložuti senci švig-neta, edna od leve, edna od desne: Pazi i Karo. Srnjak drapne z glavov v zrak, rogovje se dotika gladkoga šinjeka i v drugom hipi že zleti mimo mene. Med skokom me je povohao, zato obrne šinjek i glavo malo na levo.

No ge skoro dosegnejo z jesenskim listjom poslano zemlo, kda počni strel.

Lovci na štandih spüstijo nabite puške proti koloni.

Vse čaka.

Vse bi rado čülo, če se ešče oglasijo psi. Ar če se oglasijo, potem je strel odleteo — mimo, srnjak beži, je rešen...

Ne oglasijo se psi.

Karo je naprej, Pazi od zadaj i gledata svojo žrtev, štera v smrtnom strahi brše, napenja zadnje sile, da bi se rešila. Ne more. Iz šinjega brzga v kak prst debelih curkaj rdeča krv.

„Morto!“ zakriči eden od lovskih tovarišov.

Karo leže k srnjaki, Pazi bi ga rad nasledüvao, ali Karo zamrjnavi rekši: „Beži šmrklavec, plen obranim že sam!“

I „Dolfi“? Tretji pes? Divje zalaja kakših 100 korakov na desno. Pazi i Karo pozabita na plen. „Hau — hau!“ reže zrak novi, malo izpočiti lajež i se zaženeta proti novoj žrtvi. „Draga“ pa, ta velka, okrogla kraška jama mirno gleda za suncom. Mogoče tudi vzdihne, ali se nasmeje, zagvišno pa njej vujde zaničüjoča miseo: „Dvo i širinožna deca se špila...“

Kovačova Julika